

dosarul nr. 3ra-988/18

prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul Central (Aurelia Cazacliu)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Ana Panov, Vitalie Cotorobai, Marian Anton)

ÎNCHEIERE

26 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Maria Parfeni,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Parfeni împotriva Primăriei s. Coșernița, r-nul Criuleni, și Primarului s. Coșernița, r-nul Criuleni, cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de Primăria s. Coșernița și Primarul s. Coșernița, s-a casat hotărârea din 30 mai 2017 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, și s-a pronunțat o hotărâre nouă de respingere a acțiunii depuse de Maria Parfeni,

constată:

La 21 februarie 2017, Maria Parfeni a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei s. Coșernița, r-nul Criuleni, și Primarului s. Coșernița, r-nul Criuleni, cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a menționat că la 27 septembrie 2016 Primarul satului Coșernița, r-nul Criuleni, a emis Dispoziția nr. 64 „cu privire la premiarea funcționarilor administrației publice locale”.

Reclamanta a relevat că, prin această dispoziție s-a acceptat premiarea cu câte un salariu de funcție, în legătură cu ziua de sărbătoare „Hramul localității”, următorii funcționari ai Primăriei: primarul, secretarul, specialistul în perceperea fiscală, contabilul-șef și contabilul.

De asemenea, Maria Parfeni a evocat că la momentul emiterii dispoziției enunțate, ea activa în funcția publică de specialist în reglementarea problemelor funciare, cu o vechime în muncă de 15 ani. În perioada activității sale nu a avut careva obiecții. Respectiv, este incert din care motiv nu a fost inclusă în lista persoanelor premiate.

Astfel, considerând că i-au fost lezate drepturile, la 25 ianuarie 2017, a depus cerere prealabilă în adresa Primăriei, prin care a solicitat emiterea unei dispoziții suplimentare, prin care să fie inclusă în lista persoanelor a căror premiere a fost acceptată prin Dispoziția nr. 64 emisă de Primarul satului Coșernița, r-nul Criuleni, la 27 septembrie 2016.

Prin răspunsul eliberat sub nr. 31, recepționat la 07 februarie 2017, secretarul Consiliului local, a informat-o că până la 20 martie 2017 Primarul satului Coșernița se află în concediul neplătit, iar cererea sa va fi examinată de către primar în conformitate cu legislația în vigoare la revenirea sa la serviciu.

Reclamanta Maria Parfeni a solicitat obligarea Primăriei satului Coșernița, r-nul Criuleni, să examineze cererea sa și să emită o dispoziție suplimentară, prin care Maria Parfeni să fie inclusă în Dispoziția primarului nr. 64 din 27 septembrie 2016 „Cu privire la premiarea funcționarilor din APL”; încasarea din contul Primăriei satului Coșernița, r-nul Criuleni, în beneficiul Maria Parfeni a sumei de 10 000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 30 mai 2017 a Judecătoria Criuleni, sediul Central, (f.d. 26, 29-30) acțiunea depusă de Maria Parfeni a fost admisă și s-a obligat Primarul satului Coșernița, r-nul Criuleni, să emită dispoziții cu privire la acordarea premiilor fostei angajate a Primăriei satului Coșernița, r-nul Criuleni, Maria Parfeni cu ocazia zilei „Hramul satului” în anul 2016 în mărime de un salariu de funcție.

Totodată, s-a încasat de la Primăria satului Coșernița, r-nul Criuleni în beneficiul Mariei Parfeni suma de 3 000 de lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral.

Prima instanță și-a întemeiat soluția adoptată pe dispozițiile art. 25 salin. (1) lit. b), alin. (3) și (4) din Legea contenciosului administrativ; art. 203 alin. (1) lit. b), art. 204, art. 211 alin.(3), și art. 329 din Codul muncii.

În consolidarea soluției sale, Judecătoria Criuleni, sediul Central, a reținut că Primarul satului Coșernița, r-nul Criuleni, nu a probat faptul că a consultat reprezentanții salariații Maria Parfeni, în conformitate cu art. 204 din Codul muncii, referitor la existența cărorva impedimente de stimulare materială a acesteia.

Prin urmare, s-a dedus că Primarul satului Coșernița, r-nul Criuleni ilegal a privat reclamanta de dreptul la premiu, în raport cu ceilalți salariați.

Prin decizia din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 66, 67-73) au fost admise apelurile declarate de Primăria s. Coșernița, r-nul Criuleni, și Primarul s. Coșernița, r-nul Criuleni, s-a casat hotărârea din 30 mai 2017 a Judecătoria Criuleni, sediul Central, și s-a pronunțat o hotărâre nouă de respingere a acțiunii depuse de Maria Parfeni.

Instanța de apel și-a întemeiat soluția adoptată pe dispozițiile art. 1 alin. (3) din Constituție; hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 19 ianuarie 1998; art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă; art. 1 alin. (2), art. 2, art. 3, art. 5, art. 14 alin. (1), art. 15 alin. (1), art. 16 alin. (1) și (2), art. 19 alin. (1) și (2), art. 17 alin. (1), art. 24 alin. (3), art. 25 alin. (1) lit. b) alin. (3) și (4), art. 26 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ; art. 14 alin. (1) și alin. (2) lit. b) și d), art. 29 alin. (1) lit. t), art. 32 alin. (1), art. 68 alin. (1) și (4) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală; art. 28 lit. f) din Legea nr. 431 din 19 aprilie 1995 privind statutul municipiului Chișinău; pct. 8 subpct. 3) din Hotărârea Guvernului nr. 331 din 28 februarie 2012 privind salarizarea funcționarilor publici; art. 10 alin. (1) lit. c); art. 203 alin. (1) lit. b) și alin. (2) lit. b), art. 204, art. 211 alin. (3) și art. 329 din Codul muncii; art. 2 alin. (1) lit. c) și art. 9 lit. c) din Legea nr. 355 din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar.

În consolidarea soluției sale, Curtea de Apel Chișinău a reținut că, în conformitate cu prevederile legale, dreptul de a acorda premii angajaților aparține exclusiv angajatorului. Prin urmare, instanța de contencios administrativ nu poate

obliga Primarul s. Coșernița, r-nul Criuleni, să emită o dispoziție suplimentară de premiere a Mariei Parfeni.

Subsecvent, Curtea de Apel Chișinău a notat că instanța de contencios administrativ nu are atribuții de a obliga organul administrativ să emită o decizie suplimentară, cu atât mai mult că emiterea unui asemenea act administrativ ar putea constitui obiectul altei acțiuni.

La 23 mai 2018, Maria Parfeni a declarat recurs împotriva deciziei din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 77-79).

În motivarea recursului a invocat că, la soluționarea litigiului, instanța de apel a interpretat eronat prevederile art. 1 alin (2), art. 3 alin (1), art. 14, art. 26 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ, precum și nu a aplicat prevederile art. 5 lit. e), art. 8 alin. (1) și art. 10 alin (2) din Codul muncii.

În acest sens, recurenta a menționat că instanța de apel eronat a ajuns la concluzia că premierea angajaților este un drept al angajatorului, dar nu o obligație. Or, egalitatea în drepturi și în posibilități a salariaților este unul din principiile de bază ce reglementează raporturile de muncă.

Astfel, Maria Parfeni a opinat că, în lipsa unor sancțiuni cu caracter disciplinar ce ar motiva restricționarea dreptului său la premiere, constituie în esență un tratament lipsit de egalitate a angajaților.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, acesta este inadmisibil, din motivele ce succed.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Prin prisma art. 434 în alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Instanța de recurs atestă că, în speță, calea de atac a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece din materialele cauzei nu poate fi stabilită data când i-a fost comunicată Mariei Parfeni decizia din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, iar drept consecință nu poate fi stabilit momentul când începe să curgă termenul de exercitare a dreptului acestuia de a ataca hotărârea judecătorească.

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate. Or, Codul muncii este o lege generală ce reglementează totalitatea raporturilor individuale și colective de muncă, controlul aplicării reglementărilor din domeniul raporturilor de muncă, jurisdicția muncii, precum și alte raporturi legate nemijlocit de raporturile de muncă.

În condițiile speței este remarcabil că Maria Parfeni a deținut funcția publică în cadrul administrației publice locale. Prin urmare, modul și condițiile de salarizare a acesteia sunt reglementate de norma specială – Legea nr. 48 din 22 martie 2012 privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici.

Or, conform art. 1 alin. (1) din Legea nr. 48 din 22 martie 2012, prezenta lege reglementează modul și condițiile de salarizare a funcționarilor publici, precum și mărimea salariilor acestora.

Succesiv, completul de admisibilitate învederează că în sensul art. 5 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 48 din 22 martie 2012, salariul total al funcționarului public pentru activitatea desfășurată lunar, pe durata normală a timpului de lucru stabilită de lege, potrivit sarcinilor și atribuțiilor din fișa postului, este constituit *inter alia* din : a) salariul de funcție; b) sporul pentru grad de calificare, grad special și rang diplomatic; c) sporul lunar pentru eficiență; d) plăți de stimulare.

Totodată, prin prisma art. 2 lit. c) și d) din Legea nr. 48 din 22 martie 2012, sistemul de salarizare a funcționarilor publici are la bază ... principiul proporționalității, conform căruia sistemul de salarizare asigură stabilirea și acordarea salariului raportat la nivelul competențelor cerute pentru ocuparea

postului, la complexitatea activității desfășurate și la gradul de responsabilitate, la condițiile de muncă, pe baza criteriilor generale de clasificare a funcțiilor publice; și principiul de motivare, potrivit căruia sistemul de salarizare permite evoluția în carieră a funcționarilor publici în condițiile legii, recunoașterea și recompensarea performanțelor profesionale individuale.

Respectiv, nu poate fi acceptat argumentul recurenței precum că neinclusiunea sa în lista angajaților premiați în legătură cu ziua de sărbătoare denotă un tratament lipsit de egalitate a angajatorului față de salariați. Or, în temeiul normelor precitate, și aplicând principiile sistemului de salarizare a funcționarilor publici, angajatorul independent decide asupra plăților de stimulare care urmează a fi achitate salariaților, ținând cont de performanțele profesionale individuale ale salariaților, nivelul competențelor cerute pentru ocuparea postului, complexitatea activității desfășurate și la gradul de responsabilitate, condițiile de muncă.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece Maria Parfeni nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel. Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurenței cu soluția dată de instanțele inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67). La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de Maria Parfeni nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că prezenta cerere de recurs a fost depusă după ce Maria Parfeni a avut posibilitatea de a fi auzită de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurenței i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzită combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de

Maria Parfeni împotriva deciziei din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Maria Parfeni, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Parfeni împotriva Primăriei s. Coșernița, r-nul Criuleni, și Primarului s. Coșernița, r-nul Criuleni, cu privire la contestarea actului administrativ, împotriva deciziei din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Dumitru Mardari